

Abonamente

[Despre noi / Contacte](#)
[Evenimente Culturale](#)
[Românii de pretutindeni](#)
[Puncte de vedere](#)
[Pagina creștină](#)
[Note de carieră](#)
[Condeie din diasporă](#)
[Poezia](#)
[Aniversari si Personalitati](#)
[Interviuri](#)
[Lumea nouă](#)
[Eternal Pearls - Perle Eterne](#)
[Istoria noastră](#)
[Tradiții](#)
[Limba noastră](#)
[Lumea în care trăim](#)
[Pagini despre știință si tehnică](#)
[Gânduri pentru România](#)
[Canada Press](#)
[Stiri primite din tara](#)
[Scrisorile cititorilor](#)
[Articole Arhivă 2022](#)
[Articole Arhivă 2021](#)
[Articole Arhivă 2020](#)
[Articole Arhivă 2019](#)
[Articole Arhivă 2018](#)
[Articole Arhivă 2017](#)
[Articole Arhivă 2016](#)
[Articole Arhivă 2015](#)
[Articole Arhivă 2014](#)
[Articole Arhivă 2013](#)
[Articole Arhivă 2012](#)
[Articole Arhivă 2011](#)
[Articole Arhivă 2010](#)
[Articole Arhivă 2009](#)
[Articole Arhivă 2008](#)
[Articole Arhivă 2007](#)
[Articole Arhivă 2006](#)
[Articole Arhivă 2005](#)
[Articole Arhivă 2004](#)
[Articole Arhivă 2003](#)
[Articole Arhivă 2002](#)

Ionut Caragea : Despărțirea de poezie, despărțirea de tinerețe...

Volumul intitulat *Suflet zilier* semnat de Ionut Caragea reconfirmă modernitatea unui scriitor ferit de tentațiile experimentului, dar atras de asumarea realului, a introspecției și a psihanalizei culturale ce coboară, împreună, prin fericită osmoză, într-o poezie a existentei, implicată în devenirea autorului mai mult decât în delectarea auditoriului ce este luat drept martor la catastrofe și accidente, miracole și magii personale. Ionut Caragea se zideste, astfel, în materia dintotdeauna a poetilor adevărați: deghizarea viului în imaginar histrionic. Niciodată un poet nu trăiește mai deplin această stare de degustare a propriilor ipostaze, în toiul unor regizări și încarnări resimțite psihic ca adevărate primeniri, însoțite de deconstruiri și contemplații. Ceea ce finalmente poetul reușește să fixeze în operele lui este tocmai gustul demascării, parfumul final ce însoțește actul de demachiere a eroului principal în procesiunea ce se desăvârșește în culise, după ce piesa s-a terminat, după ce aplauzele au încetat și când tăcerea îl învăluie pe actor cu tentacule de caracatiță. Magia ia sfârșit, aura de mister se risipește, iar scena succesului se îndepărtează de poet precum un covor fermecat care pornește în zbor către alte orizonturi. Omul rămâne tintuit pe malul ce separă realitatea de ficțiune, siguranta de îndoială, atras fiind și de una și de cealaltă în același timp, obligat de aceea să se scindeze între două iubiri imposibil de împlinit, fiecare luată în parte ori luate împreună. Într-o astfel de stare, a doua problemă căreia nu i se poate sustrage este ispita unei morți premature, fie a poetului, fie a omului, drept remediu pentru tensiunea schizoidă ce tractează fiinta auctorială spre tărîmuri psihice insondabile.

Tonul, din nou elegiac, ce batează și această nouă carte a lui Ionut Caragea, reafirmă obsesia poetului pentru tema morții, pentru dezvoltarea multiplelor instantanee ale sfîrșitului omului, al civilizației, al lumii, al universului, al armoniei și al ordinii... De unde si grija (o îngrijorare diluată, ferită de patimă, lipsită de imperativul moralității), ca la Montaigne, pentru viata care, dacă nu poate fi trăită oricît, nu merită trăită oricum... Din loc în loc, poetul alege procedura unui exercițiu de exorcizare, își este de aceea propriul critic, devenind propria conștiință care se autodevoreaază, iar acest exercițiu de confruntare cu sine și de confirmare a sinelui, fie și în eroarea umană, îl transformă într-un posedat incorigibil al stării de tristete. Din acest joc, inteligenta autorului alege un echilibru fin între transa literară și sinceritatea existentială, făcînd apel, cu măsură – și cu o intuiție de bun augur –, la conștiința implicită ce rezultă în urma dialogului dintre conștiința sa literară și conștiința critică (un tandem ce definește, de altfel, personalitatea artistică a lui Ionut Caragea, personalitate ce este fidelă unui program estetic și etic, fiind dominată de o ruminatie obsesiv-compulsivă și afiliată maniacal nevoii de a denunța lipsa de sens și lipsa de miez a clipei ce desparte viul de ne-viu, esenta umană de starea de ființă aleatoare).

Dincolo de lectura propriu-zisă a textelor lui Ionut Caragea, interesantă este și lectura de fundal, a caligrafiei stării de exil cu care și acest scriitor, cum și alții din diaspora românească actuală, își tensionează și magnetizează actul literar. Textele suportă, astfel, o transfigurare din specia iluziei și a mirajului în lîntnite de cei rătăciți în desert (și oare cum să nu – și fi pus amprenta asupra autorilor români din exil și pe textele lor condit de îndepărtare de vatra natală, starea de pendulare între două limbi și două culturi?). Plecarea din România și din limba română este o traumă imensă pentru orice autor. Urmată de distorsiuni majore. După emigrare, cel exilat frecventează limba română doar ca pe o stare de comunicare alternativă în tara de emigratie aleasă, iar toate acestea implică o modificare a psihicului originar – cel construit inițial numai din cărămizile expresivității limbii române –, și o complicare progresivă și conflictogenă a acestui suflet rebotezat în cel puțin încă o limbă nouă, dacă nu în mai multe; finalmente are loc conversia către o esență psihică multiculturală mozaicată, de cetățean al lumii, imposibil de evitat. Ceea ce apare ca fiind, pentru un exilat, durerea despărțirii de cultura natală din punct de vedere moral și somato-psihic, devine la același, acum în ipostaza de autor, obsesia pentru exprimarea vidului, dar și pentru exprimarea transei schizoidiei (a fi între două lumi ce se concură, a fi între două culturi adesea incompatibile, a fi linia care separă și care nu uneste) sau pentru exprimarea angosei în fața unei existente mult prea complexe în clijave pentru o gestionare fericită. Critica românească actuală nu este încă suficient de receptivă la aceste subtile mutații ce au loc în literatura română, în natura sa și în utilizarea limbii române, datorită scriitorilor români actuali din exil și datorită condiției lor speciale. În această epocă dominată de schimbări profunde și alterări de esență, cînd toată cultura română se modifică prin fenomenele accelerate și cantitativ importante pe care le reprezintă exilul și tehnologiile comunicative, critica literară funcționează ca un instrument vetust, anchilozat, discriminatoriu, care operează fie cu sabloane autentice (și bizar) xenofobe (frica, de altădată, de străini, a cumulat în ultima vreme și frica de scriitorii români din diaspora), fie cu respingeri și plăsări ale exilului românesc la periferia culturii noastre, definită în mod neadevărat, și astăzi, numai prin elementele ei geografice statale, deci tributare primatului autohtonist. Această critică se dovedeste încă incapabilă să aloce locul cuvenit scriitorului român din exil, cel care scrie, adică, în limba română cu o încărcătură și cu exigente psihice (de comunicare și de expresie artistică) diferite de cele ale trăitorului cotidian în limba română, care a rămas la

Maple Red Toronto Publishing House

Let's send together to

Romania & Moldova

NEW CUSTOMERS
50% OFF
Transfer the valid promo code
TRYRACAT9
**TRANSFER DE BANI
IN CATEVA MINUTE**
DEPOZIT BANCAR
2,300+ LOCATII DE PLATA

TRANSFER MONEY
CEC Bank BCR
RIBOR BANK
WORLD MONEY

©1-855-355-2141
riamoneytransfer.ca
Ria MONEY TRANSFER

ROCA Tel Stay Closer Together

Romania

2.3¢ /min în rețeaua fixă
12.9¢ /min în rețeaua mobilă

- Fără taxa de conectare - Acces fără PIN
- Fără taxa de rețea - Până la 4 numere autentificate
- Fără taxa lunară - Funcționează cu orice telefon

Numere de acces
Toronto Montreal Los Angeles
Subscrie Acum! www.rocatel.ca

► **Informatii Utile despre Canada si emigrare.**

Inregistrați-va ca sa puteti beneficia de noile servicii oferite Online.

► **Business-ul dvs. poate fi postat Online la Observatorul!**

► **Anunturi! Anunturi! Anunturi! la Publicitate Online**

vatră. Criticii obtuzi mai degrabă îi delegitimează de la statutul de scriitori români pe scriitorii români din exil, refuzând meditația serioasă asupra acestui capitol al literaturii noastre. Frica de revizuire a ierarhiilor deja stabilite de ceausism și perpetuate de neocomunismul românesc postdecembrist a rămas la fel de importantă ca acum douăzeci de ani și la fel de nocivă precum o descrieseră Monica Lovinescu, Gheorghe Grigurcu, Alexandru George, Eugen Negrici, Mircea Martin, eu însămi, în nenumărate intervenții de-a lungul timpului. Urmind acest integritate, unor scriitori contemporani marcanti din exilul politic românesc și care scriu numai în românește, precum Norman Manea, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca sau Paul Goma, nu li s-a alocat pînă la ora actuală – nici de către statul român, nici de către critica oficială actuală – statutul și locul meritat în Panteonul literelor românești sau recunoașterea publică meritată și cuvenită. Ba, dimpotrivă, liderii de opinie ai acestei critici oficiale actuale continuă să intoxice opinia publică românească din plin cu afirmatii precum aceea că scriitorii români din exil sînt acolo, în timp ce ei, scriitorii români rămași la vatră sînt aici, creînd între acolo și aici elementele definitorii ale unor granite imposibil de trecut, deși ariile definite aparțin în egală măsură limbii române și culturii române. Această logică reprezintă astăzi echivalentul rejecției neocomuniste postdecembriste a diasporei române continuă în binomul: cei ce au mîncat salam cu soia versus exilul românesc care nu a mîncat salam cu soia, deci care nu are, chipurile, aceleași drepturi cu trăitorii din interiorul României. Aceste primejdioase logici care însoțesc critica oficială neagă dreptul scriitorilor din exil de a scrie și de a fi validați ca scriitori de limba română și de a se prevala de tratamente onorabile, inclusiv de logica elementară a scrisului, continuă în principiul lui Eugen Lovinescu, mărturisit încă de la începuturile sale: „ne ignorăm forța interioară; cu ajutorul unei foi de hîrtie putem cuceri tot universul”.

Nici Ionuț Caragea, nici alți poeți plasați în exilul românesc contemporan (deși nu au fost și dizidenți politici), nu sînt scutiți de tratamente lipsite de adecvare din partea unei părți a criticii oficiale din țară, la care resentimentul și integritate xenofob și exilofob funcționează în dauna conștiinței sănătoase a actului hermeneutic. Autorul continuă, însă, să-și utilizeze forța morală pentru a hrăni prin cărțile sale credința în literatura română, în etosul și eposul ei, oriunde în lume se va fi vorbit românește. Autorul își asumă cărțile cu forța interioară a exilatului care simte și respiră o poezie de limbă română ce funcționează astăzi ca un semnal de alarmă împotriva dovezilor de disoluție a civilizației românești. Poezia lui Ionuț Caragea suferă și în acest volum de acea melancolie est-europeană ce devine deja drog, la a nouăsprezecea sa carte. Iar intoxicarea, în egală măsură salvare, continuă să aibă loc cu euforie și mister, prin metamorfoza scriiturii în act de supraviețuire, cînd autorul stie că totul e distrugere: într-o zi voiam să plec definitiv/ dar îmi era frică de anumite lucruri/ nu voiam ca ceilalți să fie tristi din cauza mea („Trebuia să trec și prin asta”, p. 18):

Într-o zi s-a întîmplat ceva numit revelație
mi-am privit sufletul și un gînd fabulos
a deschis poarta unei lumi nevăzută de nimeni
atunci am început să scriu
să dau formă acestei miraculoase salvări
mi-am acceptat orice experiență
a trupului a durerii ca pe o secundă în plus
în care puteam să-mi desăvîrșesc creația
și mai mult de atît să le dau și celorlalți
un motiv să existe

Acest fragment conține mărturisirea, făcută cu acribie de spovedanie, a mecanismului creației, care este unul vecin cu starea nevrotică: sublimarea tensiunii afective și morale, care este una dureroasă, se face prin miracolul scrisului și al împărțirii în fața unei instanțe publice și cu speranța supraviețuirii propriei capcane. Pe firul subtil și tesut de cuvinte, poetul păsește singur, ca un acrobat neverosimil, peste hăul existenței de nesuportat, învingînd teama de a face această călătorie riscantă, cu miză capitală, fără nici o plasă de salvare, asumîndu-și orice final. De aici lumea suspendată, de feerie sumbră și citeodată prea pătimașă:

miroase a ars nervii cedează
ca niște sigurante electrice
mă privesc în oglindă
ochii două găuri negre
prin care nimicul absoarbe iluzia
oasele aliniate într-un instrument muzical
în care suflă doar moartea („Florile sîngelui”, p. 22).

Sentimentul de închidere și de autism, de izolare și de reclusiune domină tonalitatea versurilor din acest volum: sînt omul cu mîinile în cătușe lovind peretii înimii/ nimeni nu mai aude nimic (p. 23); nu stîm că linia infinitului/ începe cu linia palmelor noastre (p. 29); inimi folosite/ pe post de cartele/ credit consumat la fiecare impuls/ ne dezbrăcăm cuvintele/ haine cochete (p. 37); doar zborul cu ochii închisi/ pe aerul aripilor lipsă/ cînd aerul e sufletul tău călătorind/ între lumile cuvîntului (p. 41); deodată devin sclavul unei lumi/ în care mîntuitorul a murit pe crucea/ unui păianjen ce-și țese pînza/ între zbor și lăcomia pămîntului (p. 57).

Precum acele flori de lemn japoneze ce se desfac în apă, obsesiile lui Ionuț Caragea legate de moarte sînt inventive, devenind ele însele o trăire anticipativă a finalului: că nimic nu contează că pulberea pămîntului/ în care se odihnesc oasele/ va fi absorbită de gurile negre și flămînde/ ale universului (p. 18); ou clocit/ de pasărea oarbă/ a morții (p. 20); oasele aliniate într-un instrument muzical/ în care suflă doar moartea (p. 22); stratul gros de cenușă ocupă forma predestinată/ adevărului ultim (p. 23); moartea filmează cu camera ascunsă (p. 29); Doamne, sufletul meu își schimbă cămasa/ de la o moarte la alta scheletul rămîne/ același vestigiul al unei vieți mult prea scurte (p. 31); să vină cineva să îmblînzească moartea/ animal și pasăre de pradă (p. 50); dar moartea își săpase cu mult timp înainte/ o groapă și se ascunsese/ așteptînd încolțirea (p. 51).

Metabolismul volumului este susținut de introspecții și filozofeme privind geneza cuvintelor și a poeziei, iar autorul înjghebează stoic, cu un

oarecare sentiment de epuizare, câteva definiții demne de reținut: dacă nu ar exista poezia/ cuvintele ar fi îngropate adânc în umbrarele conștiinței/ ca niște prunci/ ucisi de Irod (p. 46); îmi tin poemul în mine la fel cum îmi tin respirația/ îl simt zbatându-se/ lovindu-se de toți peretii/ căutând o rană prin care să iasă/ să devoreze liniștea și albul (p. 44); atunci eu poetul fosila civilizației/ voi scrie și-i voi aduce aproape/ pe cei care-mi lipsesc atât de mult/ familia mea prietenii mei cei mai buni/ îngerul meu cu forme de femeie (p. 47); fată în față poetul și cuvântul/ cine va ridica primul mâna/ cine va rămâne în giulgiul/ paginii albe?(p. 49).

Deși diferită de toate textele din volum (majoritatea fiind vizitate și animate de un spirit sorescian), poezia finală, Testament, încheie lectura cu o reverență neașteptată, tudoriană, ce revarsă o prospețime arhaică, în dulcele stil clasic, așezată pe sinceritate și pe premisa bune credințe cu care autorul, deși vulnerabil, se lasă explorat:

Testament

acesta e poetul ce-si duce singur dorul
pe drumul fără-ntoarceri – destin alambicat,
ce-n fața neputinței și-a dat tăcut onorul,
cu rîsul și cu plînsul pe veci stigmatizat.

acesta e poetul ce s-a uitat pe sine
în inimile lumii, în versul sincopat,
ce și-a urmat himera în gânduri orfeline,
în tainică unire cu-aceea ce-a trădat.

acesta e poetul aflat în agonie,
cu mâinile rigide, de zei exonerat,
ce-nchide testamentul pe foaia de hîrtie:
atît a fost să fie, atîta v-a lăsat (p. 71)

O iubire din trecut, fie ea Alexandra, Eva, Maria, ori Miriam, Sabia sau Ana, urcă pentru o clipă să-și viziteze muza și să o re-vrăjească. Dar timpul, inexorabil, a muscat deja din carnea poetului anii tinereții și cărțile ce l-au tinut în viață prin poezia lor. Ionuț Caragea ne sugerează că va părăsi pentru o vreme aceste întâlniri apoteotice cu genul liric, pregătindu-se pentru naratiune, construcție și salahoria prozei. Însuși Testamentul ce anunță teatral finalul spectacolului poetic declamă schimbarea de registru. În economia carierei sale de scriitor, personalitatea creatoare a autorului se va modifica profund: avem convingerea că prozatorul care urmează să ne surprindă cu romane și nuvele va avea structura celui ce a supraviețuit unei cure severe de dezintoxicare. Adesea, maturitatea creatoare deplină se cucerește numai după ce tinerețea a fost resimțită, prin poezie și romantism, ca o amenințare cu moartea sau ca o moarte clinică.

Angela Furtună 5/8/2011

Contact:

[Home](#) / [Articles](#) | [Despre noi](#) / [Contacte](#) | [Romanian Business](#) | [Evenimente](#) | [Publicitate](#) | [Informatii Utile](#) |

created by Iulia Stoian